

JĘZYK ANGIELSKI

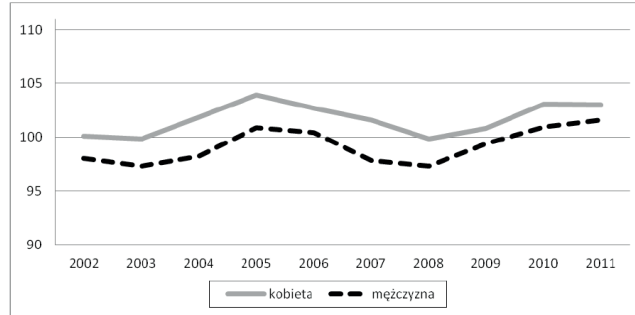
Liceum Ogólnokształcące

Przykładowe środki dydaktyczne

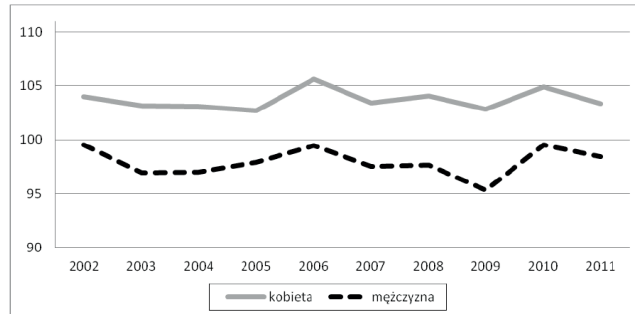
Joanna Stefańska

Material 1

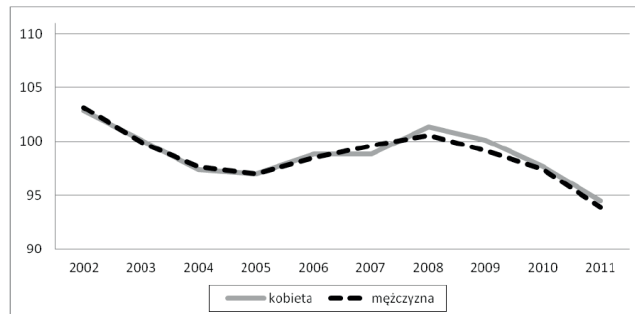
Rysunek 7.4. Średni poziom umiejętności uczniów – sprawdzian, w podziale ze względu na płeć; lata 2002-2011; wyniki zrównane na skali o średniej 100 i odchyleniu standardowym 15 zakotwiczonej w roku 2004

Rysunek 7.17. Średni poziom umiejętności uczniów – egzamin gimnazjalny, część humanistyczna, w podziale ze względu na płeć; lata 2002-2011; wyniki zrównane na skali o średniej 100 i odchyleniu standardowym 15 zakotwiczonej w roku 2003

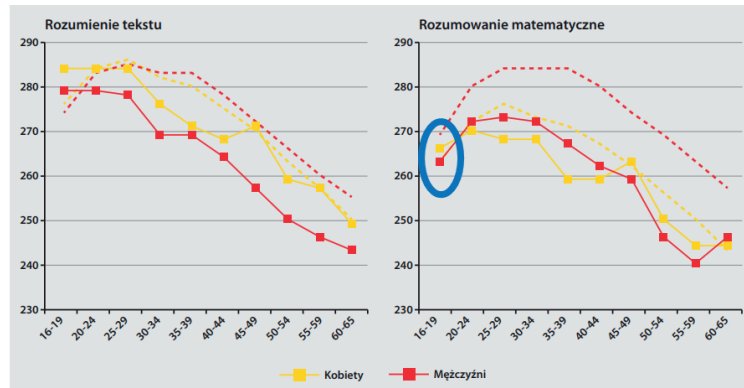

Rysunek 7.16. Średni poziom umiejętności uczniów – egzamin gimnazjalny, część matematyczno-przyrodnicza, w podziale ze względu na płeć; lata 2002-2011; wyniki zrównane na skali o średniej 100 i odchyleniu standardowym 15 zakotwiczonej w roku 2004

Dane pochodzą z analiz CKE

Wykres 5.3. Profil umiejętności wg wieku i płci w Polsce (linia ciągła) i w OECD (linia przerywana)

Dane pochodzą z raportu IBE

Materiał 2

Ewa Bukowiecka-Janik

„Polska szkoła jest dla dziewczynek”. Oto dlaczego uczniom jest łatwiej¹

O wadach polskiej szkoły powiedziano już chyba wszystko – zrobili to m.in. nauczyciele w czasie strajku, punktując system, w którym przyszło im pracować. Jednak z jakiegoś powodu edukacja w naszym kraju bardziej służy dziewczynom – to one kończą szkoły z lepszymi rezultatami. Co powoduje, że chłopcy na starcie mają gorzej? Odpowiadają eksperci.

Na facebookowym profilu fundacji EDU-klaster, której celem jest wspieranie edukacji, Wojciech Gawlik opublikował interesujące dane. Są to wyniki badań PISA i PIAAC, które prezentują, jak z rozumieniem tekstu oraz rozumowaniem matematycznym radzą sobie kobiety i mężczyźni na różnych etapach swojego życia.

Jak na dłoni widać, że po ukończeniu szkoły wyższe kompetencje w obu dziedzinach mają dziewczyny. Wojciech Gawlik w swym poście postawił hipotezę, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest to, że „szkoła stworzona jest dla dziewczynek”. Wyniki badań dotyczą Polaków.

„Sposób prowadzenia zajęć i formy weryfikacji kompetencji w szkołach bardziej odpowiadają naturalnemu rozwojowi dziewczynek. Stąd dziewczynki osiągają średnio lepsze wyniki, a chłopcy zazwyczaj są tymi bardziej nieposłusznymi i stwarzającymi więcej problemów wychowawczych” – pisze szef fundacji i pyta, dlaczego tak jest i co zrobić, żeby było inaczej.

W dyskusji pod postem pojawiły się opinie, że polska szkoła nie jest dla dziewczynek, a dla dzieci posłusznych, grzecznych i pokornych, a na takie częściej wychowywane są dziewczynki niż chłopcy. Winę ponoszą rodzice, którzy łatwiej przymykają oko na chłopięce wybryki, a dziewczynom stawiają poprzeczkę wyżej w przekonaniu, że one – jako osoby słabsze w społeczeństwie – muszą się bardziej postarać, by „sobie poradzić”. Ponadto pokutuje myślenie, że „dziewczynce nie wypada”.

Czy ta prosta teoria zawiera wyjaśnienie, skąd się biorą różnice kompetencyjne między chłopcami a dziewczynami po skończonej edukacji? Częściowo tak, jednak to nie wychowanie gra kluczową rolę.

Ambicje i przekonania

W naszym społeczeństwie w ciągu kilku ostatnich dekad znacząco zmieniła się rola kobiety. Dziewczynki nie są już mentalnie przygotowywane przede wszystkim do roli żony, matki i pani domu. Na pierwszy plan wysuwa się świadomość, że mogą osiągnąć wszystko, o czym zamarzą. Że mogą mieć pracę, jaką chcą i nic ich nie ogranicza. Mają swoje cele i ambicje, więc to może być powód, dla którego osiągają w szkołach wyższe wyniki niż chłopcy – tłumaczy Monika Dreger, psycholog, mediator rodzinny i specjalista terapii par. Podkreśla jednak, że zmiany te nie są aż tak nagłe i znamienne, by mogły być czynnikiem decydującym.

O tym, jaką wartość dziś ma dobra praca, wiedzą nie tylko nastolatki, ale także rodzice. W naszej polskiej mentalności w ostatnich latach kariera zyskała na znaczeniu. Z tego powodu rodzice często naciskają na dzieci (nie tylko na dziewczynki), by osiągały jak najwyższe wyniki ze wszystkich przedmiotów. Chodzi także o system – w Polsce im wyższa średnia, tym większe szanse na lepszą szkołę. Dzieci stają do wyścigu szczurów, który – jak pokazują badania – wygrywają dziewczęta.

Jednak faktem jest, że wygrywały też kilka dekad temu, kiedy kariera dla kobiety nie była tak ważna jak dziś. Wtedy chłopak z paskiem na świadectwie był wyjątkiem, a dla dziewczyn to wyróżnienie było raczej standardem. Czy zatem rzeczywiście głównym winowajcą tej nierówności są polskie metody nauczania i model wychowania?

Biologia i wychowanie

– Myślę, że dysproporcje widoczne na wykresie najbardziej związane są z różnicami biologicznymi między chłopcami a dziewczynkami – mówi w rozmowie z MamaDu Justyna Filipiak, psycholog szkolna. – Rzeczywi-

¹ Fragment artykułu zamieszczonego na: <https://mamadu.pl/142107,polska-szkola-jest-dla-dziewczyn-dlaczego-dziewczyny-lepiej-sie-ucza>

ście model pruski, którym rządzi porządek, rygor i ocenianie na każdym kroku, daje chłopcom mniejsze szanse na samym wstępie. Chłopcy w wieku wczesnoszkolnym mają większe trudności z koncentracją niż dziewczynki. Są bardziej ruchliwi, co komplikuje prowadzenie zajęć. Mam doświadczenia w pracy w szkole żeńskiej i rzeczywiście w grupie złożonej tylko z dziewczyn można na pierwszym etapie edukacji zrobić więcej niż w klasie koedukacyjnej.

Nie oznacza to jednak, że rodzice dziewczynek powinni kierować je do żeńskich klas. Zdaniem ekspertki koedukacyjny model nauczania ma tę zaletę, że wykształca bardzo istotne, jeśli nie istotniejsze niż sam poziom wiedzy, kompetencje społeczne. Z doświadczeń Justyny Filipiuk wynika, że z czasem młode kobiety uczące się tylko we własnym gronie zaczynają zatracać naturalne kobiece predyspozycje, nie rozumieją zachowań chłopców, nie potrafią odnaleźć się w zróżnicowanym społeczeństwie, co pokutuje tym, że zamykają się w sobie, są nieśmiałe, nie potrafią zawalczyć o siebie.

Niemniej jednak w koedukacyjnym modelu stereotyp grzecznej dziewczynki jest wciąż żywy. I niekoniecznie jest to wina naszych przekonań o roli kobiety, to naturalna konsekwencja różnic w zachowaniu dziewczynek i chłopców.

– Chłopcom łatwiej się wybacza i mniej się od nich oczekuje i jest to dość zrozumiałe z perspektywy biologii – chłopcy rzeczywiście potrzebują więcej ruchu niż dziewczynki i siedzenie w ławce wychodzi im zwyczajnie gorzej. Dlatego trudniej jest reagować na nieposłuszeństwo dziewczyny niż na nieposłuszeństwo chłopca. Po prostu. Możemy na poziomie rozumowania traktować dzieci tak samo, jednak kiedy stajemy oko w oko z rozrabiającą dziewczyną, reagujemy inaczej niż kiedy rozrabiają chłopaki. Czujemy większy dyskomfort i nie świadczą to o tym, że kogokolwiek dyskryminujemy – mówi Justyna Filipiuk.

Jednak dysproporcje w zachowaniu chłopaków i dziewczyn zaczynają się zacierać i to z pewnością jest pokłosie wychowania. – Tak zwane bezstresowe wychowanie w wielu przypadkach skończyło się tym, że dzieciom nie stawiano żadnych granic. Również dziewczynkom. Rodzice pozwalali na przeróżne zachowania, co skutkuje tym, że mam klasy, w których więcej kłopotów wychowawczych jest z dziewczynami niż z chłopakami. Pozwalają sobie one na wpadanie w histerię, często się rozpraszaają, szepczą, chichoczą i nie potrafią się powstrzymać. A chłopcy tak – mówi psycholog.

Material 3²

Nature or Nurture

A website asked users: Why do you think girls outperform boys at the national exams? Below are some of the many replies from website users in the UK and abroad.

Part 1

Divide the reasons into Nature (girls are born this way) and Nurture (girls are bought up / expected to be this way).

- „Equality is a fantasy as far as I’m concerned – males and females are fundamentally different and that means physically and mentally.” John: UK
- „Because girls are all swots.” Peter: UK
- „Girls work harder than boys; they get a real buzz from succeeding in the exam system.” Jane: UK
- „I didn’t have a male teacher until I was 12. Perhaps without realising it at that age us boys thought school was a girls’ thing”. Simon: England
- „Boys don’t like to learn or work hard at school – it’s seen as uncool.” Hazel: UK
- „I remember having to write about why animals should not be hurt for my GCSE English exam. Who’s likely to perform better in such an exam – a caring sensitive female or a macho lad?” Anwar: UK
- „We all know that boys mature more slowly than girls. It does not mean they are less intelligent: they just

² Opinie pochodzą ze strony: <https://www.teachingenglish.org.uk>

- catch up later." Geri: UK
- „It might be that there are loads more teachers who are female and who therefore communicate better with girls." Richard: UK
  - „At GCSE age most girls can see forward to the next step in education and boys are too busy watching the girls...." Elizabeth: UK
  - „From an early age girls are encouraged to take part in "quiet" activities which help equip them for studying later while boys are not." Mark: UK
  - „It's easy – females have always been smarter than males." Sarah: USA

Part 2

What do you think? Are girls naturally more studious than boys? Are boys better at learning facts? Are girls better at language? Are boys and girls encouraged in the same way in your country's school system?